

N:o 25.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen; gifven Stockholms slott den 10 februari 1893.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, vill Kongl. Maj:t, jemlikt 87 § regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga följande

L a g

angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att 12 § utsökningslagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

För fordran, som är till betalning förfallen och grundar sig å skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis, må man söka gäldenären hos öfverexekutor i den ort, der gäldenären har sitt bo och hemvist eller någon tid sig uppehåller. Den ingenstädes eger stadig hemvist, sökes der han finnes, eller, om han utrikes är, der han inom riket senast var boende. Är gäldenären utländsk man eller grundas fordran å löpande förskrifning, må gäldenären sökas hvar han träffas.

Hvad nu är sagdt ege icke tillämpning i fråga om fordran, som grundar sig å vaxel.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Aug. Östergren.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 2 december 1892,

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: herr friherre VON OTTER,
friherre VON ESSEN,
friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre RAPPE.

Departementschefen statsrådet Östergren anmälde i underdånighet: Riksdagens skrifvelse den 8 mars innevarande år, innefattande anhållan att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lagbestämmelse derom, att hvad i förordningen om nya vaxelagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 7 maj 1880 är stadgadt angående rättegång i vaxelmål ej utgjorde hinder för öfverexekutor att upptaga mål, hvari på grund af vaxelfordran lagsökning anställdes mot godkännare af vaxel.

Departementschefen yttrade: Då den af Riksdagen annärkta ojemnhet i behandlingen af mål rörande lagsökning på grund af vaxel medför betydande olägenheter samt, vid det förhållande att klagan ej må föras mot hofrätts utslag i dylikt mål, ej kan förväntas varda afhjelpat genom uttalanden af högsta domstolen, är det utan tvifvel af nöden att genom

meddelande af en lagbestämmelse söka vinna den enhet i lagtillämpningen, som i förevarande hänseende brister. Innan jag uttalar mig om det sätt, hvarpå jag anser detta lämpligen kunna ske, anhåller jag att få i korthet redogöra för den nuvarande lagstiftningen i ämnet.

I 5 § af förordningen om nya vexellagens införande stadgas:

i 1 mom. att rådstufvurätt är domstol i vexelmål;

i 2 mom. att vexelinnehafvare må för hela sin fordran stämma en af vexelgäldenärerna och att det skall stå i vexelinnehafvarens fria val hvilken af dem han först stämma vill; samt

i 6 mom. att verkställighet af rådstufvurätts dom i vexelmål, som icke tagit åt sig laga kraft, kan ega rum i viss angifven ordning, som, om den jemföres med de motsvarande bestämmelserna i utsökningslagen, befinnes innebära vida större garantier för den vinnande än som medgifvas honom i fråga om verkställighet å annan af rådstufvurätt meddelad icke laga kraftvunnen dom eller å icke laga kraft egande utslag af exekutiv myndighet.

De i 1 och 2 mom. meddelade stadgandena återfinnas i den äldre vexellagens 83 och 84 §§ och bestämmelsen i 6 mom. i samma lags 88 §, sådant detta lagrum lydde enligt 21 § af förordningen om nya utsökningslagens införande. Beträffande berörda förändring af 88 §:s lydelse torde ock böra erinras, att den föranleddes af stadgandet i 44 § utsökningslagen, hvarest, i fråga om verkställighet af dom i vexelmål utan hinder af ändringssökande, hänvisning meddelas till vexellagen.

I 80 § nya vexellagen föreskrifves att preskription af vexelfordran afbrytes genom stämmnings delgifvande eller fordringens bevakning i gäldenärens konkurs, utan att något motsvarande stadgande finnes i fråga om lagsökning hos exekutiv myndighet; och i 93 § samma lag förklaras att, då vexelfordran är preskriberad eller vexelrätten gått förlorad genom försummelse att företaga någon för dess bevarande föreskrifven handling, det dock skall stå vexelinnehafvaren öppet att, såsom i vanligt skuldfordringsmål, hos vexelgäldenär utsöka hvad denne till fordringsegarens skada skulle vinna, der fordringen förfölle. Mot båda dessa stadganden finnas delvis svarande föreskrifter i den äldre vexellagen (76 och 96 §§).

Det må väl vara sant, att hvarken stadgandet i vexellagens promulgationsförordning om forum i vexelmål eller något af öfriga omförmälda bestämmelser i och för sig med nödvändighet måste anses utmärka, att fordringsanspråk på grund af vexel icke kan upptagas af exekutiv myndighet, men, sammanställda med hvarandra, synas mig dock sagda bestämmelser angifva, att nya vexellagen och dithörande pro-

mulgationsförordning — liksom ock den äldre vexellagen — hvila på den förutsättning, att talan, som grundas på vexelrätt, skall, bortsedt från det fall att gäldenären är försatt i konkurs, efter stämning pröfvas af domstol.

Vid tiden för utsökningslagens införande medgaf dock praxis, åtminstone i viss mån, vexelfordrans utsökande hos exekutiv myndighet; och då nu i 12 § utsökningslagen stadgas, att för fordran, som grundar sig å skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis, gäldenären må sökas hos öfverexekutor, samt vexeln icke torde kunna fränkännas egenskapen att vara ett skriftligt fordringsbevis, föreligger onekligen en motsägelse i lagstiftningen — en motsägelse, som dock, enligt mitt förmenande, hade förekommit, om i berörda paragraf i utsökningslagen hänvisning meddelats att i fråga om gäldenärs sökande för vexelfordran skulle gälla hvad i särskild författning — för det dåvarande 1851 års vexellag — vore stadgad.

På grund af det nu anförda synes mig den nuvarande lagstiftningen otvetydigt utvisa, att genom den ifrågasatta lagbestämmelsen i ämnet bör uttalas, att vexelfordran får utsökas allenast hos domstol. Något praktiskt behof att gå i annan riktning synes mig ej heller föreligga, då vexelinnehafvares anspråk på en snabb och säker rättvisa redan förut är i lagstiftningen synnerligen väl tillgodosedt. Härförutom torde den exekutiva processen mindre väl lämpa sig för vexelmål. Riksdagen har ock utgått från ett sådant antagande, så vidt gälde vexelmål i allmänhet, men dock ansett att kraf mot godkännare af vaxel lämpligen kunde ega rum hos öfverexekutor. Om än ej kan bestridas, att i fråga om sist berörda art af vexelmål svårigheten för den exekutiva myndigheten att på ett tillfredsställande sätt pröfva och afgöra målet är vida mindre än beträffande öfriga vexelmål, kan dock, enligt min mening, vaxel, äfven då den göres gällande mot godkännare, ej gerna anses vara ett fordringsbevis af den klara och ostridiga natur, som en exekutorisk urkund bör hafva. Härutinnan torde allenast behöfva erinras hurusom enligt 43 § nya vexellagen vaxelrätten under vissa förutsättningar går förlorad jemväl mot godkännare, der vaxelinnehafvaren försummar att protestera. I öfrigt finner jag det äfven betänkligt att i förevarande hänseende göra skilnad mellan godkännare och annan vaxelgäldenär, redan af det skäl att en sådan åtskilnad lätteligen kan för den mindre rättskunnige medföra misstag och dermed förbundna kostnader.

I fråga om formen för den ifrågasatta lagbestämmelsen, har jag, i öfverensstämmelse med den af mig i ämnet uttalade uppfattning, trott det äsyftade ändamålet enklast kunna nås genom att till 12 § utsökningslagen

foga en hänvisning till hvad om vaxelmål särskildt är stadgadt; och jag har derföre låtit inom departementet upprätta följande

Förslag

till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen.

Härigenom förordnas att 12 § utsökningslagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

För fordran, som är till betalning förfallen och grundar sig å skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis, må man söka gäldenären hos öfverexekutor i den ort, der gäldenären har sitt bo och hemvist eller någon tid sig uppehåller. Den ingenstädes eger stadigt hemvist, sökes der han finnes, eller, om han utrikes är, der han inom riket senast var boende. Är gäldenären utländsk man eller grundas fordran å löpande förskrifning, må gäldenären sökas hvar han träffas.

Huru gäldenär sökes för fordran, som grundar sig å vaxel; derom gälle hvad särskildt är stadgadt.

Härefter hemställde departementschefen att Kongl. Maj:t tacktes för det ändamål, som i § 87 regeringsformen omförmäles, infordra högsta domstolens utlåtande öfver berörda förslag.

Denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan blef af Hans Maj:t Konungen i nåder bifallen.

Ex protocollo

Carl Boheman.

Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts högsta domstol fredagen den 20 januari 1893.

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden: GLIMSTEDT,
HERSLOW,
SKARIN,
LILIENBERG,
HUSS,
ISBERG,
LINDBÄCK.

Sedan, jemlikt högsta domstolens beslut den 13 sistlidne december, det till högsta domstolen för afgifvande af utlåtande öfverlemnade förslag till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen emellan högsta domstolens ledamöter cirkulerat, så företogs ärendet nu till slutligt afgörande; varande berörda förslag bilagdt detta protokoll.

Justitieråden *Herslow*, *Huss*, *Isberg* och *Lindbäck* hade icke något att erinra mot införande i ifrågavarande paragraf af ett tillägg i syfte att dermed utmärka, att hvad i samma paragraf efter dess nuvarande lydelse vore stadgadt ej skulle ega tillämplighet i fråga om fordran, som grundades å vaxel, men hemstälde, att detta tillägg gäfvos en affattning, som tydligare än den nu föreslagna uttryckte hvad dermed åsyftades.

Justitierådet *Lilienberg* anförde:

»Att frågan om och i hvad mån vaxelfordringar må göras till föremål för lagsökning hos öfverexekutor på ett eller annat sätt bringas till

lösning torde vara af tvingande nödvändighet påkalladt, men lämpligheten af det nu föreslagna sättet synes mig tvifvelaktig. Möjligen kan det med fog sägas, att den, som vill söka en vaxelgäldenär, må lika gerna kunna göra det hos vederbörande rådstufvurätt som hos öfverexekutor, enär en särskild snabbare procedur vid domstol, än den vanliga, är föreskrifven för vaxelmål; men ett förbud att på vaxel lagsöka hos öfverexekutor har med sig en olägenhet, som synes mig utgöra ett talande skäl för att frågan löses på sätt Riksdagen föreslagit och icke så, som nu föreliggande förslag innebär. Ett dylikt förbud skulle nemligen hafva den verkan, att en person, som hos öfverexekutor lagsökes, icke kunde såsom genfordran i qvittningsändamål åberopa en vaxelfordran hos sökanden, vore den än aldrig så klar. Då öfverexekutor icke egde upptaga en lagsökning, grundad å vaxel, följer deraf med nödvändighet, att han ej heller egde taga någon befattning med en vaxelfordran, för hvilken qvittning yrkades, och det är dessutom uttryckligen stadgadt i 29 § utsökningslagen, att, för att qvittning skall kunna medgifvas, erfordras, att genfordran är sådan, som i 12 § sägs. Således, om vaxelfordringar uteslutas från 12 §, skulle de äfven blifva uteslutna, då det gäller qvittning. Här af skulle åter följa, att den lagsökte, äfven om han hade en klar och ostridig vaxelaccept af sökanden, icke skulle kunna erhålla öfverexekutors förordnande att denna skulle qvittningsvis afräknas å den utsökta fordran, utan öfverexekutor måste utan afseende å qvittningsanspråket ålägga betalningsskyldighet för fulla utsökta beloppet med ty åtföljande rätt till utmätning. Lika litet kan qvittning medgifvas af utmätningförrättaren, och vaxelfordringens innehafvare måste således, för att värja sig, äfven om denna fordran är aldrig så ostridig, instämma sin gäldenär till domstol, för att der få en dom, som i sin ordning gent emot denne kan bringas till verkställighet genom utmätning.

Detta är enligt min mening en onödig omgång, åtminstone då genfordringen riktas mot en acceptant. Icke heller kan jag för min del finna att giltiga skäl tala för att ett förbud mot lagsökning på vaxel utsträcker längre än Riksdagen föreslagit. Den återgångstalan, som anställes mot utgifvare eller indossent, i händelse godkännande vägras eller acceptanten ej betalar, är af helt annat slag än påståendet att acceptanten på grund af sin accept skall betala. Egentligen är hans förbindelse den enda, som uttryckligen innefattas i den accepterade vaxeln, hvilken i detta afseende är fullt jemförlig med de skriftliga fordringsbevis, som vid utsökningslagens antagande ansågos vara nödvändiga vilkor för att lagsökningsförfarandet skulle kunna medgifvas. Öfrige

ofvannämnda vaxelgäldenärers ansvarsskyldighet följer deremot icke af vaxelns ordalydelse, utan af lagens stadganden, och förutsätter dessutom en utredning om vissa förhållanden, hvilken icke erfordras för kraf mot en acceptant, så att äfven ur denna synpunkt borde icke något hinder finnas för att medgifva lagsökning hos öfverexekutor mot acceptant, men deremot förbjuda sådan emot de öfrige. Det har såsom en oegentlighet anmärkts, att då vaxelpreskription afbrytes endast genom stämmings delgifvande eller vaxelfordringens bevakning i gäldenärs till konkurs afträdde bo, lagsökning hos öfverexekutor icke skulle komma att afbryta preskriptionen; men en vaxelfordrans preskription afbrytes icke heller genom enskildt kraf, såsom en vanlig fordrans preskription, och det torde derföre kunna försvaras, om lagen fortfarande för afbrott i vaxelpreskription uppställer det nu gällande vilkoret, att stämning delgifvits eller att bevakning skett, helst dessa sätt för fordringens utkräfvande äro de enda, som medföra ett definitivt afgörande. Om, såsom jag derför skulle vilja förorda, lagsökning hos öfverexekutor tillåtes mot vaxels godkännare, bör dock erinras, att dermed möjligen torde böra likställas lagsökning mot vissa andra vaxelgäldenärer, som äro i allo jemförliga med en godkännare, nemligen dels den, som utgifvit en vaxel, stäld att inlösas af vaxelgifvaren sjelf (»egen vaxel»), ty för en sådan häftar enligt 95 § vaxellagen vaxelgifvaren såsom vore han godkännare och särskildt godkännande af sådan vaxel erfordras icke, och dels den, som för godkännare eller sådan vaxelgifvare, som nyss är nämndt, tecknat borgen, enär denne enligt 87 § är med de förre solidariskt ansvarig. Äfven om man inskränker rättigheten att lagsöka för vaxel till nyssnämnda fall, kan visserligen öfverexekutorn nödsakas verkställa en på vaxellagens föreskrifter grundad undersökning af vissa förhållanden, på hvilka sökandens rätt är beroende. Så måste han tillse, om denne legitimerat sig på sätt 39 § angifver, och, för att nämna ett annat exempel, enär den, som efter nödfallsadress eller till heder godkänt vaxel — i strid mot hvad som är förhållandet med en vanlig acceptant — icke är skyldig att betala, så framt icke vaxeln med förut verkstäld protest förevisats honom till betalning inom den i 62 § stadgade tid, måste sökanden styrka, att detta skett. Men en dylik undersökning af vilkor, som betinga en sökandes betalningsrätt, kan förekomma äfven i vanliga skuldfordringsmål, och likasom i dessa har öfverexekutor alltid den utväg öppen att hänvisa målet såsom tvistigt till domstol, om han dertill finner skäl.

Hvad angår 93 § vaxellagen, torde det vara ett missförstånd, om man af denna paragrafs ordalydelse låter förmå sig till antagande att lag-

stiftaren här uttryckligen tillåtit lagsökning hos exekutor. Så kan icke vara förhållandet, då en talan på grund af 93 § förutsätter utredning om och i hvad mån vaxelgäldenären till fordringsegarens skada skulle göra en vinst, der fordringen förfölle. En sådan utredning ligger utom området för öfverexekutors befogenhet, och, om det befinnes att vaxelfordran skulle vara preskriberad eller vaxelrätten förlorad såsom i 93 § sägs, bör därför öfverexekutor under inga förhållanden bifalla påståendet. Men deraf följer icke, att ett stadgande, som medgifver lagsökning mot godkännare af vaxel, behöfver derifrån göra undantag för nyssnämnda fall eller med andra ord föreskrifva, att öfverexekutor då skall vägra att till pröfning upptaga påståendet; ty deraf skulle följa att, i strid mot hvad eljest är förhållandet, sökanden, för att få sitt påstående upptaget, måste styrka, att vaxelfordringen icke är preskriberad eller prejudicierad. Det bör enligt min åsigt bero af den lagsökte att göra invändning härom, innan sökandens påstående afvisas, och således ingen afvikelse ega rum från hvad som gäller i andra skuldfordringsmål.

I förordningen om nya vaxellagens införande § 5 mom. 7 stadgas, att vaxelgäldenär eger begagna endast sådana jäf eller invändningar, som äro grundade på vaxelns beskaffenhet och i sjelfva vaxelrätten, eller till hvilka han kan vara befogad på grund af sitt omedelbara förhållande till käranden. Det kan ifrågasättas huruvida, under förutsättning att lagsökning å vaxel i den af Riksdagen föreslagna omfattning skulle medgifvas, detta efter orden till efterrättelse för domstolarne vid rättegång i vaxelmål meddelade, men i verkligheten i vaxelrättens natur grundade stadgande möjligen borde införas jemväl i utsökningslagen till öfverexekutors efterrättelse. Jag tror dock icke att detta är af nöden, då det svårligen kan antagas, att öfverexekutor skulle fästa afseende å invändningar, som domstol måste lemna å sido. Vid utsökningslagens antagande öfverfördes från gamla utsökningsbalken till 10 § af förordningen om utsökningslagens införande vissa egentligen till den konstitutiva rätten hörande bestämmelser, till en del af enahanda art som nu ifrågavarande, och hvilka öfverexekutor i lagsökningsmål måste ställa sig till efterrättelse, ehuru de icke finnas införda i utsökningslagen, och af sådana exempel kunna anföras flera. Ej heller torde vara nödvändigt att, såsom det blifvit ifrågasatt, meddela några undantagsbestämmelser angående verkställighet af öfverexekutors utslag mot vaxelgäldenär, helst sådant kunde leda till praktiska svårigheter för den händelse, som lätt kan inträffa, att en person genom samma utslag ålagts betalningsskyldighet så väl på grund af vaxel som på grund af vanligt skuldebref.

Slutligen vill jag anmärka, att åt ett stadgande, sådant Riksdagen åsyftat, torde kunna gifvas en sådan lydelse, att en ändring derjemte af 29 § utsökningslagen undvikas, men ändock tydligt framgår, att qvittning må medgifvas för ifrågavarande och ej för andra vexelfordringar.»

Justitierådet *Skarin* yttrade: »Meningen med det föreslagna tillägget, att vexelfordran må *endast* på det sätt, som i 5 § af kongl. förordningen om nya vexellagens införande m. m. den 7 maj 1880 angifves, lagliges utkrävas, synes mig kunna och bära tydligare uttryckas; hvarjemte, till förekommande af tvekan huruvida öfverexekutor må ega i ett lagsökningsmål medgifva qvittning för en klar vexelfordran, en omredigering af 29 § utsökningslagen torde, i händelse ett lagstadgande i nu angifvet syfte utfärdas, blifva behöflig.»

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: »I gällande lag finnes icke något stadgande, på grund hvaraf, efter min uppfattning, det må anses vara vaxelborgenär betaget att, i likhet med innehafvare af annat skriftligt fordringsbevis, söka gäldenären vid forum executivum, och något giltigt skäl till en lagändring, hvarigenom, såsom i nu föreliggande förslag åsyftas, vaxeln i detta afseende försattes i sämre ställning än annat skriftligt fordringsbevis, synes mig icke förefinnas.

I allt fall kan ej lemnas oanmärkt, att då den i förslaget förekommande hänvisning till hvad särskildt är stadgadt icke i sig innefattar något stadgande eller någon förklaring af det särskilda stadgande, som hänvisningen må afse, frågan huruvida lagsökning på grund af vaxel må eller icke må hos exekutiv myndighet anställas synes icke vara genom förslaget, sådant detsamma är affattadt, med någon grad af bestämdhet besvarad.»

Ex protocollo

C. P. Hagbergh.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 10 februari 1893,

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: Friherre von ESSEN,
Friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM,
Friherre RAPPE,
CHRISTERSON,
Justitieråden: HERSLOW,
CLAËSON.

Departementschefen statsrådet Östergren anmälde i underdånighet:

4:o.

Högsta domstolens yttrande öfver det enligt statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementsärenden den 2 december 1892 till högsta domstolen remitterade förslag till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen.

Efter att hafva redogjort för ofvanberörda förslag samt högsta domstolens deröfver afgifna utlåtande yttrade departementschefen:

»Hvad justitierådet Lilienberg vid förslaget granskning inom högsta domstolen anfört torde visserligen ådagalägga, att ett stadgande, enligt hvilket öfverexekutor tilldelas befogenhet att upptaga och handlägga vexelfordran mot godkännare, ur vissa synpunkter låter försvara sig, men samma anförande läser ock tydligen utmärka, huru nära ett ej ringa antal af vexelrättens bestämmelser skulle af ett sådant stadgande beröras. Bemålde justitieråd har sjelf ifrågasatt, huru vida icke, för den händelse lagstiftaren bestämde sig för en dylik lösning af frågan, med lagsökning mot godkännare borde likställas lagsökning mot vissa andra vexelgäldenärer, som i allo vore jemförliga med en godkännare, nemligen dels den, som utgifvit vaxel, stäld att inlösas af vaxelgifvaren sjelf (95 § vaxellagen), och dels den, som för sådan vaxelgifvare eller för godkännare tecknat borgen (87 § vaxellagen). För min del tror jag ock, att en dylik utsträckning af stadgandet svårligen kunde efterlåtas; men jag håller dessutom före, att en lagändring i förenämnda riktning ej skulle kunna undgå att föranleda jemkningar i åtskilliga andra i justitierådets anförande berörda lagrum, bland hvilka jag särskildt tillåter mig erinra om 80 § vaxellagen och 51 § utsökningslagen. Och redan af detta skäl synes mig frågans lösning i det syfte, förslaget angifver, vara att föredraga. — Hvad angår det anmärkta förhållandet, att, om förslaget antoges, en person, som hos öfverexekutor lagsöktes, icke skulle kunna såsom genfordran i qvittningsändamål åberopa en vaxelfordran hos sökanden, torde härigenom icke uppstå någon nämnvärd olägenhet. Antingen är nemligen vaxelfordringen klar och förfallen eller är den det icke. I senare händelsen finge sökandens fordran, äfven om qvittningsanspråket kunde af öfverexekutor upptagas till pröfning, ej uppehålla sökandens fordran; i förra fallet åter saknar sökanden all anledning att icke godvilligt medgifva afdrag för vaxelfordringen, enär i afseende å densamma alltid bör kunna vinnas dom och exekution tidigare än i fråga om sökandens fordran, samt sökanden således genom en dylik vägran allenast skulle ådraga sig kostnad och besvär. De fall, då lagsökt person kan framställa qvittningsanspråk på grund af vaxel, torde för öfrigt utgöra ett alltför försvinnande fåtal för att ur förevarande synpunkt några allvarliga betänkligheter mot förslaget antagande borde ifrågakomma.

Ej heller i anledning af hvad i öfrigt inom högsta domstolen anmärkts anser jag mig kunna förorda någon afvikelse i sak från förslaget; men jag har deremot, med föranledande af en härutinnan inom högsta domstolen gjord erinran, åt förslaget i formelt hänseende gifvit en ändrad lydelse, som torde förekomma hvarje tvekan om dess rätta innebörd.

Jag hemställer i underdånighet, att det sålunda ändrade förslaget

mätte, jemlikt 87 § regeringsformen, för Riksdagen till antagande föreläggas.»

Justitierådet *Claëson* yttrade: »Det nu anmälda lagförslaget är föranledt af Riksdagens skrifvelse i ämnet. Vid ärendets behandling hos Riksdagen har jag i de af mig såsom dåvarande justitieombudsman afgifna embetsberättelser sökt framhålla, att det vore lämpligt att genom lagstiftningen gifva helgd åt den långvariga och efter mitt omdöme rigtiga praxis att öfverexekutorer upptaga och pröfva äfven sådana lagsökningsmål, der fordran grundas på vaxel. Jag vidhåller fortfarande denna mening. Förevarande lagförslag går i motsatt riktning, nemligen att fränkänna öfverexekutorerne en sådan befogenhet. Den viktigaste frågan i detta ämne är likväl ej den, huruvida fordringsanspråk af nämnda art böra få handläggas af såväl öfverexekutorer som domstolar eller af domstolar allena. Långt angelägnare är att genom tydlig lag få bestämdt, om öfverexekutorer ega befogenhet att handlägga nämnda mål eller icke, så att de olika uppfattningar, som härutinnan råda i landet och hos skilda myndigheter föranledt de mest olikartade beslut, må försvinna och ett enhetligt förfaringsätt göra sig gällande.

Då lagförslaget klart angifver, att öfverexekutorerne ej vidare få befatta sig med lagsökningsmål rörande vaxelfordringar, har förslaget genom sin tydlighet ett bestämdt företräde framför nuvarande, mindre tydliga stadganden, och då genom redan gällande föreskrifter är sörjdt för att vaxelmål blifva af domstolarne med all skyndsamhet afgjorda, anser jag mig ej böra afstyrka Eders Kongl. Maj:t att beträffande lagförslaget aflåta nådig proposition till Riksdagen.»

Statsrådets öfrige ledamöter tillstyrkte bifall till departementschefens hemställan.

Hvad departementschefen sålunda hemställt täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas af det innehåll bilagan litt. D vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

C. P. Hagbergh.
